

Nr 20

Memorial angående pension åt redaktören Nils Andersson.

I skrivelse till bankoutskottet den 22 februari 1955 har *Civila statsförvaltningens tjänstemannaförbund* hemställt att bankoutskottet måtte för riksdagen framlägga förslag att tillerkänna redaktör Nils Andersson pension grundad på den tid han tjänstgjort hos riksdagen.

Till stöd för sin hemställan har förbundet bl. a. åberopat vad 1954 års riksdag beslutat i anledning av bankoutskottets utlåtande nr 41 rörande pensionsbestämmelser för hos riksdagen anställda tjänstemän. Under hänvisning till den vid nämnda utlåtande fogade skrivelsen från 1952 års kommitté för pensionering av riksdagens tjänstemän uttalar förbundet, att det synes motiverat, att pensionsfrågan i detta fall upptas till speciell och välvillig behandling. Utöver det förhållandet att Anderssons tjänst som kanslist i allmänna beredningsutskottet indragits, vilket negativt påverkar tjänstetidens längd, framhålles, att denne genom sin ålder naturligen har svårigheter erhålla anställning med tillfredsställande inkomster och dessutom icke kan uppnå nöjaktiga pensionsförmåner.

Över framställningen har utskottet inhämtat yttrande från *kanslideputerade och fullmäktige i riksgäldskontoret*.

Riksfullmäktige har i huvudsak anfört följande.

Redaktören Nils Andersson är född den 23 mars 1891 och således 64 år gammal. Han var ledamot av riksdagens första kammare under åren 1933—1940 och har därefter varit anställd såsom sekreterare i tillfälligt utskott respektive allmänt beredningsutskott under 13 riksdagar (1941—1953) samt — efter sammanslagningen av de två allmänna beredningsutskotten till ett utskott — såsom kanslist i allmänna beredningsutskottet under en riksdag (1954). Genom indragning av nämnda kanslistbefattning från och med innevarande riksdag har Anderssons anställning i riksdagen upphört.

Andersson åtnjuter pension dels från Pressens pensionskassa med 3 000 kronor och dels från Svenska journalistförbundet med 3 552 kronor, således sammanlagt 6 552 kronor. Härå utgår ej några tillägg. Dessutom uppbär Andersson viss mindre inkomst såsom nämndeman (ca 780 kronor om året), vartill för närvarande kommer någon inkomst av rent tillfällig karaktär. Andersson äger och bebor bostadslägenhet (årsomkostnaderna för bostaden belöpa sig till ca 2 000 kronor) men saknar i övrigt förmögenhet. Härutöver må nämnas, att Andersson på därom gjord ansökan och efter prövning av fullmäktige enligt tillämpade dispensregler kan förut sättas komma att efter uppnådd ålder av 65 år erhålla pension för den tid

han varit ledamot av riksdagen, samt att han har underhållsskyldighet gentemot sin fränskilda maka.

CST erinrar i sin skrivelse om 1954 års riksdags under höstsessionen fattade beslut, enligt vilket riksdagen med bifall till därom av bankoutskottet i utlåtande nr 41 gjord hemställan godkänt en mellan kanslideputerade och Riksdagstjänstemännens förening den 10 november 1954 ingången överenskommelse angående pensionsförhållandena för de hos riksdagen anställda tjänstemännen. Nämda överenskommelse innebär i huvudsak att frågan om en generell reglering av riksdagstjänstemännens pensionsförhållanden tills vidare bör anstå i avvaktan på resultatet av 1951 års pensionsutredning. Under tiden uppkommande pensionsfall i samband med avgång på grund av åldersskäl, sjukdom eller olycksfall i tjänsten ha förutsatts skola såsom tidigare komma att av riksdagen upptagas till välvillig behandling, varvid i överenskommelsen närmare angivna normer böra tillämpas. Bland annat skall en tjänsteman för att kunna komma i fråga till pension ha slutat sin anställning hos riksdagen vid normal avgångsålder och innehaft anställning vid riksdagen under minst 15 riksdagar.

Då Andersson dels avgått från sin anställning hos riksdagen vid en ålder av ännu ej fyllda 64 år eller sålunda före "normal" avgångsålder och dels innehaft anställning vid riksdagen under allenast 14 riksdagar, fyller Andersson alltså i förevarande två hänseenden ej de krav, som uppställts för pensions beviljande. Detta bör emellertid enligt fullmäktiges mening icke utesluta, att pensionsfrågan nu ändock upptages till prövning, då det här rör sig om ett gränsfall. Fullmäktige ha härvid särskilt beaktat, att Andersson icke självmant avgått från sin anställning hos riksdagen och att han, om fortsatt anställning kunnat beredas honom under allenast ytterligare ett år, säkerligen skulle ha kunnat komma i fråga för erhållande av pension enligt nyssnämnda grunder.

Fullmäktige ha sålunda kommit till den uppfattningen, att Andersson skäligen bör tillerkännas någon pension för sin anställningstid i riksdagen. Vid bedömande av det pensionsbelopp, som härvid skulle kunna ifrågakomma, ha fullmäktige ansett sig böra utgå från de förut angivna, av riksdagen godkända pensioneringsgrunderna. En strikt tillämpning av dessa skulle för Andersson innebära en årlig pension av 1 104 kronor (begynnelseunderlag) respektive 960 kronor (slutunderlag från och med 67 års ålder). Med hänsyn till ifrågavarande pensionsärendes karaktär av dispensfall, och med beaktande av övriga i ärendet föreliggande omständigheter ha fullmäktige emellertid funnit sig böra föreslå, att pensionsbeloppet fastställs till 900 kronor, vilket belopp icke skulle reduceras efter uppnådd ålder av 67 år. Pensionen synes böra utgå från och med den 1 januari 1955 under Anderssons återstående livstid av det under huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m. uppförda förslagsanslaget till pensioner åt f. d. befattningshavare m. fl. Å pensionen skulle beräknas rörligt tillägg enligt gällande grunder, för närvarande efter 53 procent.

Kanslideputerade, som tagit del av riksgäldsfullmäktiges ovan refererade yttrande, har anfört, att ordföranden och herr Heüman anslutit sig

till vad fullmäktige anfört och sålunda tillstyrkt att bankoutskottet framlägger förslag om pension åt Andersson. Fröken Andersson och herr Sjölin har varit av skiljaktig mening och hänvisat till följande passus i pensioneringsnormerna: "Pension tillkommer tjänsteman, som lämnar sin anställning hos riksdagen vid normal avgångsålder eller dessförinnan nödgas avgå på grund av sjukdom eller olycksfall i tjänsten, under förutsättning att tjänstemannen innehaft anställning under minst 15 riksdagar." Då Nils Andersson icke fyllt dessa krav, borde han enligt sistnämnda ledamöters mening icke beredas pension.

Ehuru Andersson endast uppnått 64 levnadsår och 14 tjänsteår, finner utskottet i likhet med riksgäldsfullmäktige, att Andersson bör kunna tillerkännas någon pension, eftersom han skulle ha uppfyllt föreskrifterna om levnads- och tjänsteår, därest åt honom kunnat beredas fortsatt tjänstgöring hos riksdagen under ytterligare ett år. Pensionen synes lämpligen böra fastställas till 900 kronor årligen samt utgå från det under huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m. uppförda förslagsanslaget till pensioner åt f. d. befattningshavare m. fl. Å beloppet torde få beräknas rörligt tillägg enligt gällande grunder.

Aberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att redaktören Nils Andersson må räknat från och med den 1 januari 1955 under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 900 kronor, att utgå från det under huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m. uppförda förslagsanslaget till pensioner åt f. d. befattningshavare m. fl.

Stockholm den 19 april 1955

På bankoutskottets vägnar:

FRANS SEVERIN

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ewerlöf*, Sundvik, Mogård, Boo, Kronstrand, Strandler, Eliasson och Björnberg;

från andra kammaren: herrar Severin i Stockholm, Nilsson i Landskrona, Sköldin*, Carlsson i Tibro, Nygren*, Löfgren, Jönsson i Rossholm och Mellqvist*.

* Ej närvarande vid justeringen.